СОВЕТ АРМИЯСИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН + 23 февраль 197

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ПРАГАГА КЕЛДИ

ПРАГА, 22 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Чехословакия меҳнаткашлари февраль ғалабасининг 25 йиллиги байрамида қатнашиш учун Чехословакия Компартияси Марказий Комитети, ЧССР Президенти ва ҳукуматининг таклифига биноан бугун Прагага келди. Праганинг Бош вокзалида Совет Иттифоқидан келган ҳурматли меҳмонни ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак, ЧССР Президенти Л. Свобода, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал, ЧССР Федерал мажлисининг Раиси А. Индра, ЧССРнинг бошқа раҳбар арбоблари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг ЧССРдаги элчиси С. В. Червоненко, Чехословакиядаги совет муассасаларининг вакиллари бор эди.

АРМИЯМИЗ — ФАХРИМИЗ

Совет Қуролли Кучлари Улуғ Октябрь ғалабалари посбонлигида 55 йилдан бери хушёр турибди. Уларнинг ишончли ҳимоясида совет кишилари завод ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда самарали меҳнат қилиб, беш йиллик планларини бажаришда янги-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

22 февралда байрамона безатилган Алишер Навоий номли театр биносига Ўзбекистон пойтахти меҳнат коллективларининг вакиллари, Тошкент гарнизонининг жангчилари, Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари келдилар. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти кунига бағишланган тантанали йиғилишни очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси зал аҳлининг гулдурос қарсаклари остида якдиллик билан йиғилиш фахрий президиумига сайланади.

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи штабининг бошлиғи генерал-майор П. Д. Будаковский Совет Қуролли Кучларининг 55 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, Н. М. Матчонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Н. Маҳмудов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. К. Зиёдуллаев, А. Р. Хўжаев қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Д. С. ПОЛЯНСКИЙ ПОЛЬША МИНИСТРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР қишлоқ хўжалик министри Д. С. Полянский 21 февралда Польша қишлоқ хўжалик министри Юзеф Окуневскийни ва унинг ҳамроҳларини қабул қилди. Самимий дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида ҳар иккала мамлакатда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш юзасидан фикрлашиб олинди. СССР билан Польша Халқ Республикаси ўртасида қишлоқ хўжалиги соҳасида илмий-техникавий ҳамкорлик якунлари чиқарилди ва бу ҳамкорликни янада кенгайтириш тўғрисидаги конкрет таклифлар муҳокама қилинди.

Суҳбатда Польша Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Зенон Новак қатнашди. (ТАСС).

...ринчин ва монголиялик бошқа расмий кишилар Ю. Цеденбал билан бирга келдилар.

Тошкент аэропортида Монголия Халқ Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат байроқлари кўтарилди.

Ю. Цеденбални ва унинг ҳамроҳларини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзо...

...лика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, А. Р. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Тошкент...

...иул олди.

* * *

22 февраль кечқурун Ю. Цеденбал ўз ҳамроҳлари билан бирга Алишер Навоий номидаги Давлат академик катта театрида «Золушка» балет спектаклини томоша қилди.

Театрда ҳозир бўлган томошабинлар монголиялик меҳмонларни қизғин қарсаклар билан табрикладилар. (ЎзТАГ).

Суратда: монголиялик меҳмонларни кутиб олиш. Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ).

...билан суҳбатлашди.

МХР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари Т. Рагча, МХР ташқи ишлар министри Л. Ринчин, МХРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Н. Лувсанчултэм Ю. Цеденбал билан бирга бўлдилар.

Қардошларча дўстлик муҳитида ўтган суҳбат вақтида Ю. Цеденбал монгол халқи Совет Иттифоқи билан дўстликни юксак қадрлайди, барча совет республикаларининг халқлари, шу жумладан Ўзбекистон меҳнаткашлари ўз шонли Коммунистик партияси раҳбарлигида коммунистик қурилишда катта-катта муваффақиятларга эришаётганлигига астойдил қувонади, деди.

Ю. Цеденбал ўзи ва ҳамроҳлари ўзбеклар диёрида шодиёна кутиб олинганлиги учун самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Ш. Р. Рашидов меҳмонларга Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан қизғин салом топширди, уларни республика экономикаси ва маданиятининг ривожи билан таништирди, беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили учун Ўзбекистон меҳнаткашлари қабул қилган юксак социалистик мажбуриятлар тўғрисида ахборот берди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари А. Д. Бесчастнов, В. Г. Ломоносов, Т. Н. Осетров О. У. Салимов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Ў. А. Рустамов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Р. Гарсия Пелаес Совет Иттифоқидан жўнаб кетиши муносабати билан 22 февралда Кремлда уни қабул қилиб, суҳбатлашди. Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ А. Н. КОСИГИННИНГ ШВЕЦИЯГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Швеция ҳукуматининг илгари юборган таклифномасига мувофиқ, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шу йил апрель ойининг бошида расмий визит билан Швецияга боради.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Автоном республика совет органларида кўп йиллар, бенуқсон ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Давлат **Ешимбетов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Ивановолик тўқимачилар билан ўзбек пахтакорлари ўртасидаги анъанавий дўстлик мустаҳкамланиб боряпти. Яқинда мусобақадошлардан бир группаси ўлкамизга ташриф буюриб, Тошкент область, Калинин районидаги «Ленин йўли» колхозида меҳмон бўлдилар. Суратда: (чапдан) «Шуйский пролетарий» фабрикасининг мастер ёрдамчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. И. Никитин, Меланж комбинатининг ип йигирувчиси А. Ф. Ерофеева, Иваново область партия комитетининг биринчи секретари В. Г. Клюев ўртоқлар колхозчилар ҳузурида.

А. Абалян фотоси.

ДЕПУТАТЛАР СТАТУСИГА АМАЛ ҚИЛИБ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

«СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисида» Қонун қабул қилинганидан бери беш ой ўтди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлисида Тошкент области маҳаллий Советлари ижроия комитетлари мана шу муҳим ҳужжатни қандай қилиб амалга ошираётганликлари муҳокама қилинди. Бу тўғрида Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари С. Т. Тошқулов ҳисобот берди.

Олий Совет Президиуми пойтахт область маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари партия ташкилотларининг раҳбарлигида ва уларнинг ёрдами билан депутатлар статуси тўғрисидаги Қонунни амалга ошириш соҳасида анчагина иш қилганликларини таъкидлаб ўтди. Бу ишлар депутатларнинг ташаббускорлиги, уларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги кучайишига ёрдам берди. Бевосита моддий ишлаб чиқариш доирасида ишлаётган депутатларнинг кўпчилиги беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақанинг биринчи сафларида бормоқдалар. Барча шаҳар Советларида, Калинин, Оққўрғон район ва кўпгина қишлоқ Советларида депутатларнинг кўп қисми Советларнинг сессияларини тайёрлашда актив қатнашмоқдалар. Ўтган йили барча депутатлар ўзлари сайланган округларда ёки ишлаб чиқариш коллективларида ҳисобот бердилар.

Депутатларнинг аҳоли истиқомат жойида коллектив иш формаси областда кенг қўлланилмоқда. Ташкил этилган 658 депутатлар группасига барча депутатларнинг қарийб ярми бирлаштирилган. Сайловчиларнинг наказларини бажариш ишлари яхшиланди. Область кўпгина район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советлари ижроия комитетлари бу наказларнинг бажарилиши устидан доимо назорат қилиб турибдилар. Советларнинг доимий комиссиялари ўз ишларини сезиларли даражада кучайтирдилар.

Лекин, депутатларнинг статуси тўғрисидаги Қонунни пропаганда қилиш ва амалга ошириш юзасидан кўрилган чоралар баъзи жойларда тегишлича самара бермаяпти. Баъзи депутатлар ўз ҳуқуқлари ва бурчларини ҳали ҳам тўла равишда тушуниб етганларича йўқ, тегишли даражада активлик кўрсатмаяптилар. Баъзи хўжалик раҳбарлари депутатларнинг таклифлари ва илтимосларини ўз вақтида қараб чиқмаяптилар. Ижроия комитетлар Советларнинг сессияларида депутатларнинг билдирган мулоҳазалари ва таклифларини мунтазам суратда ҳисобга олаётганлари йўқ.

Олий Совет Президиуми республика маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига депутатларнинг статуси тўғрисидаги Қонун талабларига мувофиқ белгиланган барча тадбирларнинг ҳеч сўзсиз ва ўз вақтида ўтказилишини таъминлаш вазифасини юклади. Тошкент областининг маҳаллий Советлари ижроия комитетларига конкрет топшириқлар берилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўз мажлисида бошқа бир қанча масалаларни ҳам қараб чиқди. (ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР АРМИЯЛАРИНИНГ КАРТАЛАРДАГИ ШТАБ МАШҚИ

Бирлашган қуролли кучларнинг биргаликда амалга ошириладиган тадбирлари ҳақида келишиб олинган планга мувофиқ, Румыния Социалистик Республикаси территориясида 12 февралдан 21 февралгача карталарда штаб машқи ўтказилди.

Бу машқда Бирлашган қуролли кучлар штаби ва қуруқликдаги қўшинлар, ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари, ҳарбий ҳаво кучларининг оператив штаблари, шунингдек Болгария Халқ армияси, Румыния Социалистик Республикаси армияси ва Совет армияси Ҳарбий Денгиз Флотларининг штаблари қатнашди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган қуролли кучлари бош қўмондони, Совет Иттифоқи Маршали И. И. Якубовский машққа раҳбарлик қилди.

Машқ вақтида қуролли кучларнинг ҳамма турлари ва қўшин турларининг биргаликда жанг ҳаракатларини олиб боришга доир масалалар батафсил ишлаб чиқилди. Бу машқ генераллар, адмираллар, офицерлар ва штабларнинг оператив тайёргарлиги юксак даражага кўтарилганлигини кўрсатди, машқда қатнашган штабларнинг ишини янада яхши йўлга қўйишга, уларнинг ўзаро ҳаракатларини такомиллаштиришга ва қардош армияларнинг жанговар ҳамдўстлигини мустаҳкамлашга ёрдам берди.

НИКСОН КИССИНЖЕРНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ВАШИНГТОН, 21 февраль. (ТАСС). Президентнинг миллий хавфсизлик бўйича ёрдамчиси Г. Киссинжер Ханой, Пекин ва Токиога қилган сафаридан Вашингтонга қайтиб келди.

ВАШИНГТОН, 21 февраль. (ТАСС). Р. Никсон президентнинг миллий хавфсизлик масалалари бўйича ёрдамчиси Г. Киссинжерни Оқ уйда қабул қилди. У кеча ВДР, ХХР ва Японияга қилган сафаридан Вашингтонга қайтиб келган эди. Г. Киссинжер шу мамлакатларда олиб борган музокараларининг натижалари ҳақида президентга маълум қилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ НЬЮ-ЙОРК. Американинг «Ф-111» типидаги қирувчи-бомбардимончи самолёти Таиланддаги Такли авиабазасидан парвоз қилганидан кейин осмонда портлаб кетди. Самолёт Лаос территориясини бомбардимон қилиш учун йўлга чиққан эди. АҚШнинг Бангкокдаги элчихонасининг айтишича, портлашнинг сабаблари маълум эмас.

✦ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати Ранчидаги оғир машинасозлик заводининг қувватини Совет Иттифоқининг ёрдами билан 30 процент кўпайтириш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу — Ҳиндистонда пўлат ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга ва мамлакатнинг иқтисодий жиҳатдан тўла мустақилликка эришишига қаратилган тадбирларнинг биридир, деб таъкидлайди «Экономик таймс» газетаси.

✦ ЛИМА. Қаттиқ сел ёққанлиги натижасида Перу экономикаси катта зара кўрди. Экинлар сув остида қолди, аҳоли яшайдиган кўп пунктлар ташқи дунёдан ажралиб қолди. Перу ҳукумати бу йил мисли кўрилмаган ёғингарчилик оқибатларини тугатиш учун зарур чораларни кўрмоқда.

(ТАСС).

БИТИМ КУЧГА КИРДИ

ВЬЕНТЬЯН, 22 февраль. (ТАСС). Бугун маҳаллий вақт билан соат 12 да (Москва вақти билан соат 8 да) Лаосда тинчлик ва миллий иноқликни тиклаш тўғрисидаги битим кучга кирди. Бу битимни Лаос ватанпарвар кучлари билан Вьентьян томони вакиллари 21 февралда имзолаган эдилар.

ТОБУТ... ЎҒИРЛАНДИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франция полициясининг хабар қилишича, Бискай қўрфазидаги Иль-Дьйе оролининг бош шаҳри Пор-Жуэнвиль қабристонида 18 февралдан 19 февралга ўтар кечаси номаълум кишилар маршал Петэннинг гўрини очиб, унинг жасади солинган рух тобутни ўғирлаб кетганлар.

Петэннинг номи Франциянинг янги тарихидаги энг мудҳиш саҳифалардан бири билан боғланган. У бошчилик қилган Виши режими мамлакатнинг миллий манфаатларига хиёнат қилиб, иккинчи жаҳон уруши йилларида фашистлар Германияси билан актив ҳамкорлик қилди. Франция озод қилинганидан кейин Петэн ўлим жазосига ҳукм қилинди, кейин бу ҳукм Иль-Дьйе оролида умрбод қамоқ жазоси билан алмаштирилди. Петэн шу оролда 1951 йилда ўлди.

Франция матбуоти Петэн тобути ичидаги суяклари билан бирга қандай ўғирланганлиги тўғрисида ҳар хил тахминлар қилмоқда. Собиқ коллаборационистлар, ватан хоинлари ва фашист оккупациячиларининг малайлари Петэннинг номини байроқ қилиб олиб, уни ўлган бўлса ҳам «оқлаш» керак деб кўпдан бери шовқин-сурон қилиб юрибдилар ва Петэннинг суякларини Верденадаги қабристонга дафн этишни талаб қилмоқдалар. Бу ҳарбий қабристонга биринчи жаҳон урушида ҳалок бўлган 300 минг нафар француз солдатининг хоки қўйилган. Бироқ, французларнинг оммавий демократик ташкилотлари, собиқ фронт қатнашчиларининг ва қаршилик ҳаракати қатнашчиларининг федерациялари, биз Верден қабристонини таҳқирлашга йўл қўймаймиз ва гитлерчи босқинчиларга қарши кураш олиб борган оғир йилларда Францияга хиёнат қилганларни «оқлаш» йўлидаги ҳар қандай уринишларга кескин зарба берамиз, деб ўзларининг қатъий фикрларини айтдилар.

Сурия экономикасининг асосий тармоғини қишлоқ хўжалиги ташкил этади. Миллий даромаднинг 40 процентини берувчи қишлоқ хўжалигида буғдой, арпа, пахта, тамаки экилади. Суратда: Мамлакат шимоли — Алеппо яқинидаги Сурия қишлоқларидан бирининг кўриниши.

БТА — ТАСС фотоси.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1973 ЙИЛ, 23 ФЕВРАЛЬ. № 55 МОСКВА ШАҲРИ.

Совет Қуролли Кучларининг жангчилари, ўртоқлар!

Армия ва Флотнинг запасдаги ва истеъфодаги ветеранлари, ўртоқлар!

Бугун халқимиз ва унинг жангчилари Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 55 йиллигини тантанали равишда нишонламоқдалар.

Советлар мамлакатининг Қуролли Кучлари қаҳрамонона жанговар йўлни босиб ўтди. Улар социалистик Ватанга, коммунизмнинг улуғ ишига садоқат билан хизмат қилмоқда.

Граждан уруши ва чет эл интервенцияси йилларида ёш Қизил Армия биринчи қаттиқ имтиҳондан шараф билан ўтди. Қуролли Кучлар Улуғ Ватан урушининг жанг майдонларида ўзини сўнмас шуҳрат билан қоплади. Ҳозир улар кўп миллатли Совет давлати посбонлигида, тинчлик ва социализм посбонлигида сергак турибди.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг эллик беш йиллигини ялпи сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати кучайган вазиятда кутиб олмоқдалар. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлилар партия XXIV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида»ги докладида таърифлаб берилган вазифаларни қунт билан амалга оширмоқдалар. Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили топшириқларини бажариш учун фидокорона курашмоқдалар.

Совет Иттифоқи ярим асрлик ривожининг якунлари, экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришдаги, совет кишиларининг турмуш даражасини оширишдаги жуда катта муваффақиятлар марксизм-ленинизм ғояларининг тантанасини, КПСС ленинча миллий сиёсатининг ҳаётбахш кучини, барча совет халқларининг бузилмас дўстлиги ва қардошлигини, уларнинг метиндек бирлигини ва Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашганлигини бутун дунёга намойиш қилиб кўрсатди.

Тинчликни янада мустаҳкамлаш учун курашнинг партия XXIV съезди ишлаб чиққан программаси қатъият ва изчиллик билан амалга оширилмоқда. СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг куч-ғайратлари туфайли кейинги вақтларда иккинчи жаҳон урушидан мерос бўлиб қолган проблемаларни бартараф этиш соҳасида бир қанча муҳим чоралар амалга оширилди. Европадаги сиёсий иқлимни анча яхшилашга эришилди. Вьетнам халқи ҳаққоний ишининг ғалабаси, ер юзидаги энг хатарли уруш ўчоқларидан бирининг тугатилганлиги социализм ва тинчлик кучлари қудратининг яққол исботи бўлиб, халқаро кескинликни янада юмшатиш учун янги имкониятларни яратиб беради.

Лекин империализм лагеридаги таъсирли доиралар зўравонлик сиёсатини ўтказиш йўлидаги интилишларидан воз кечмаганлигига, улар ўзлари бошлаган қуролланиш пойгасини давом эттираётганликларига, агрессив ҳарбий блокларни мустаҳкамлаётганликларига биз беларво қараб тура олмаймиз. Уруш хавфининг бошқа манбалари, аввало, Яқин Шарқдаги манбаи ҳамон бартараф этилгани йўқ.

Ана шундай шароитда совет халқи ғоят хушёр бўлиб турибди, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини ва Қуролли Кучларнинг жанговар қудратини мустаҳкамлаш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилмоқда.

Армия ва Флотнинг шахсий составини бу йилги мураккаб ва масъулиятли вазифаларни ҳал этиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Қўшинларда қизғин жанговар ва сиёсий тайёргарлик давом этмоқда, қуроляроғларни аъло даражада билиш ва сақлаш учун, уларни моҳирона эгаллаб олиш учун оммавий социалистик мусобақа қизиб кетган.

Ватанга, ўз халқига, улуғ Ленин партиясига чексиз содиқ бўлган совет жангчилари ҳарбий бурчини шараф билан виждонан бажармоқдалар, қардош социалистик мамлакатларнинг армиялари билан жанговар ҳамдўстликни мустаҳкамламоқдалар ва социализм ғалабаларини ҳимоя қилишга доимо шай бўлиб турибдилар.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Армия ва Флотнинг запасдаги ва истеъфодаги ветеранлари, ўртоқлар!

Сизларни умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 55 йиллиги билан табриклайман. Қуролли Кучларнинг шахсий составига жанговар ва сиёсий тайёргарликда, ҳарбий интизомни мустаҳкамлашда, қўшинларнинг жанговар тайёрлигини оширишда янги муваффақиятлар тилайман.

Совет Армия ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 55 йиллигини нишонлаш юзасидан буюраман:

Бугун, 23 февралда маҳаллий вақт билан соат 20 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада ва қаҳрамон қалъа Брестда байрам мушакбозлиги ўтказилсин.

Яшасин Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 55 йиллиги!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР мудофаа министри,
Совет Иттифоқи Маршали А. ГРЕЧКО.

МАРДЛИК — МАНГУЛИК

СОВЕТ СОЛДАТИМАН

Солдатман
Она тупроғим —
Аму билан Сирнинг қучоқларида.
Устимда шинелим,
Ёнда яроғим,
Хизмат ўтаяпман юртдан нарида.
Ҳар тонгда қуёшни кутиб оламан,
Ҳар тонг қуёш чиқар ёққа
қарайман.
Дўстларга оддий бир ўзбек
боламан;
Солдат дейишганда қандоқ
яйрайман.
Солдатман...
беқасам тўним,
қийиқчам
Уйимда,
қозиқда интизор кутар,
...Қўшни қиз эркалар эди:
«айиқчам»...
...Юртимда пишгандир марварид
тутлар...
Россия қўйнида соқчиман — солдат,
Дўстликни асрайман тип-тиниқ
кўздек.
Ватанга фидолик отамдан одат.
Сафимиз мустаҳкам: рус, қозоқ,
ўзбек.
Ҳар тонгда қуёшни кутиб оламан,
Ҳар тонг қуёш чиқар ёққа
қарайман.
Дўстларга оддий бир ўзбек
боламан,
Солдат дейишганда қандоқ
яйрайман.
Бир кун қизиқ бўлди,
Янги командир
Сўради:
— Сен арман,
қозоқ,
грузин!
Санашдан тўхтамас,
Ҳа, сен туркман — дер:
Шунча миллат бўлиб чиқдим
бир ўзим.
Барига розиман,
Барчаси ўзим.
Барчаси бир-бирин кўрки, савлати.
— Асли-ку ўзбекман, —
янграйди сўзим, —
Аммо унвоним бор:
Совет солдати!

САЙЕР

Бугун Александр Матросов жасоратига 30 йил тўлди. Оддий солдат Александр Матросов шу куни ўз танаси билан душман дзоти туйнугини беркитиб, батальоннинг муваффақиятли ҳужумини таъминлаган эди. Ватан озодлиги учун жангда совет халқи оммавий жасорат намуналарини кўрсатди. Александр Матросовнинг жасоратини юзлаб жангчилар такрорладилар. Ватан озодлиги, халқ бахт-саодати учун қурбон бўлганлар номи сира ўчмайди. Великие Луки шаҳрининг майдонларидан бирида Совет Иттифоқи Қаҳрамони Александр Матросов дафн этилган. Бу ерда қаҳрамонга ёдгорлик ўрнатилган. Суратда: Великие Луки шаҳридаги А. Матросов ҳайкали. (Ёдгорлик автори СССР халқ рассоми В. Вучетич).

А. Овчинников фотоси. (ТАСС).

ВАТАН ПОСБОНЛАРИ

Совет халқи шонли Қуролли Кучларимизнинг 55 йиллигини КПСС XXIV съезди қарорларидан руҳланган, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги нишонланганлиги туфайли сиёсий ва меҳнат активлиги ниҳоятда ошган бир пайтда байрам қилмоқда. Совет Қуролли Кучлари туғилган кун меҳнаткашларнинг умумхалқ байрамига айланган. Армия ва Флотимиз мамлакатимиздаги барча халқларнинг бузилмас бирлиги ва қардошлигини ўзида мужассамлантиради. Қардош социализм мамлакатлари халқлари, барча прогрессив кишилар бу санани биз билан бирга нишонлайдилар.

Совет Қуролли Кучлари тарихи — ўз халқига, социалистик Ватанга, коммунизм ишига садоқат билан хизмат қилиш, қаҳрамонликнинг ўлмас тимсолидир.

Советлар республикасини дастлабки кунлардан бошлаб мудофаа қилиш ҳаёт талаби эди. Жаҳонда биринчи социалистик давлатни қўлга қурол олиб ҳимоя қилиш объектив зарурат эди. Ағдариб ташланган эксплуататор синфлар халқаро империализм ёрдамида қандай қилиб бўлса ҳам ўз ҳукмронликларини қайта тиклаш, ишчи-деҳқон ҳокимиятини йўқ қилиш учун интилишарди. Бу вақтларда ёш Советлар республикаси оғир синовдан ўтди. Уч йил мобайнида Совет республикаси 14 империалистик давлатнинг қутуриб қилган ҳужумларини қайтарди ва ички контрреволюцияни бостириб турди.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон меҳнаткашлари ҳам оғир аҳволда қолган эдилар. Маҳаллий бойлар, оқ гвардиячилар ва чет эл интервентлари Ашхобод, Мари, Красноводскни қўлга олдилар, Закаспий областини босиб олдилар. Бутун Ўрта Осиё бўйлаб босмачилар ҳаракати авж олди. Ёш Қизил Армиямиз шиддатли жангларда Германия империалистларига зарба берди. Колчак, Деникин, Юденич, Врангел ва бошқаларнинг армияларини тор-мор келтирди. АҚШ, Англия, Франция, Япония ва бошқа империалистик давлатларнинг қўшинлари Ватанимиздан ташқарига улоқтириб ташланди.

Партия ва халқнинг алоҳида меҳр ва муҳаббатига сазовор бўлган Қуролли Кучларимиз совет кишиларининг тинч ижодий меҳнатини ўз постида ҳушёр туриб қўриқлай бошлади. Шу

А. А. МИКОЯН,
авиация генерал-лейтенанти, СССРда хизмат кўрсатган ҳарбий учувчи.

✦ ✦

билан бирга 1929 йилда Хитой милитаристларига, 1938 йилда Ҳасан кўли яқинида, 1939 йилда Халхин-Гол дарёси бўйида япон босқинчиларига, 1939—1940 йилларда оқ финларга қақшатқич зарба бердилар.

Совет Иттифоқининг давлат манфаатларини ҳимоя қила бориб, армиямиз Ғарбий Украина ва Ғарбий Белоруссияга 1939 йил сентябрида озодлик юриши қилди. 1941 йил 22 июнда гитлер Германияси томонидан бошланган уруш Совет давлати ва унинг Қуролли Кучлари учун мислсиз оғир синов бўлди. Бу социализм кучларининг халқаро империализмнинг зарбдор кучлари билан энг йирик тўқнашуви эди. У совет халқи учун Улуғ Ватан урушига айланди.

Қисқа вақт ичида мамлакатимиз ягона ҳарбий лагерга айланди. Немис-фашист босқинчилари қўшинларининг Москва остоналарида тор-мор этилиши урушнинг боришида зўр ўзгариш ясади. Пойтахтимиз остоналарида ғалаба тонги ота бошлаган эди. Немис-фашист босқинчиларига зарба бера бориб, совет қўшинлари Сталинград, Курск дугасида, Днепр ва Висла қирғоқларидаги мислсиз жангларда душманни тор-мор қилдилар. Европадаги кўпгина мамлакатларни фашист-босқинчилардан озод қилдилар.

Иттифоқимиздаги барча миллат ва элатлар фарзандлари социалистик Ватан учун, совет халқи учун фидокорона курашдилар. Ўз жонларини ҳам аямадилар. Совет Қуролли Кучлари составида уруш йилларида ташкил этилган миллий бўлинмалар ҳам фашистларга қирон келтирдилар. Жангларда кўрсатган мардлиги учун 7 миллион киши орден ва медаллар билан мукофотландилар, 11 минг 603 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлдилар.

Совет Ҳарбий Ҳаво Кучлари немис-фашист босқинчиларини тор-мор қилиш ишига муносиб ҳисса қўшдилар. 70 мингдан ошиқ фашист калхатлари ҳаво жангларида уриб туширилди.

Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи жангчилари ҳам Улуғ Ватан уруши жанговар йилномасига кўпгина ўчмас саҳифалар киритдилар. Округимизда ташкил этилган ва таълим олган қўшилма ва қисмлар, бўлинмалар Улуғ Ватан урушининг барча муҳим жангларида актив иштирок этиб, ўз жанговар байроқларини сўнмас шон-шуҳратга буркадилар. Генераллардан И. В. Панфилов ва Собир Раҳимов қўмондонлик қилган дивизиялар мардлик ва матонат намуналарини кўрсатдилар.

Мамлакатимизнинг ғарбий районларидаги 100 дан ортиқ саноат корхонаси Ўзбекистонга кўчириб келтирилди ва 280 янги корхона қурилди. Уруш йилларида республикамиз меҳнаткашлари фронт учун мингдан ортиқ самолёт, 3 мингдан ортиқ авиамотор, 137 миллиондан ортиқ снарядлар, 154 миллиондан ортиқ авиобомба етказиб бердилар. Давлатга 3,5 миллион тоннадан ортиқ пахта ва 1 миллион тоннадан кўп буғдой топширдилар.

Ўзбек халқининг асл ўғлонлари барча миллат фарзандлари билан ёнма-ён туриб пойтахтимиз Москва остоналарида мардонавор курашдилар, революция бешиги Ленинградни мудофаа қилдилар, Сталинград учун бўлган жангларда жон олиб, жон бердилар, фашистларни ўз уяси — Берлинда тор-мор этишда қатнашдилар.

Партия ва ҳукуматимиз Совет Қуролли Кучларини мустаҳкамлаш, совет халқининг осойишталигини сақлаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Ҳозирги кунда армия ва флотимиз ядро қуроли, ракета қуроли, замонавий самолётлар, танклар, артиллерияга эга. Совет Қуролли Кучларининг жанговар қудрати замонавий қуроллар билангина белгиланмайди. Ана шу даҳшатли қуролларни юксак маънавий ва жанговар хислатларга эга бўлган совет жангчилари, жангчи-ватанпарварлар, жангчи-интернационалистлар ишлата оладилар. Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи жангчи-авиаторлари ҳам армия ва флотнинг шахсий составн билан бирга мураккаб вазифаларни ҳал этишда, жанговар ва сиёсий тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Улар мамлакатимизнинг жанубий ҳаво сарҳадларини ҳушёр туриб қўриқлаётирлар. Жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришган муваффақиятлари учун, СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарганлиги учун қатор қисмлар КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг «Юбилей фахрий нишони», Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий Советининг Эсдалик байроқлари билан мукофотландилар.

«СССРнинг 50 йиллиги» атом сув ости кемасининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган шахсий составимиз социалистик мусобақанинг янги этапига қўшилдилар. Учувчиларимиз, инженерлар, техниклар, алоқачи мутахассисларимиз партия ва халққа мислсиз садоқат, юксак жанговар маҳорат намуналарини намойиш қилмоқдалар.

ХАТЛАР ҲИКОЯСИ

Марғилонлик Акбаржон Холтожиев оиласида авайлаб асралаётган ҳужжатлар орасида ранги ўчган эски фотосуратлар, хатлар бор. Диллар сотинчи ва дарди ҳақида, оғир жанглар тўғрисида сўзлайди улар. «Шаҳодатнома»га «1936 йил 20 июнь» деб ёзилган. Бу Муқумжон Холтожиевнинг мактабни битиргани ҳақидаги гувоҳномаси.

У ҳунарманд оиласидан эди. Кишини улғайтирадиган ҳам меҳнат, улуғлайдиган ҳам меҳнат эканлигини яхши ҳис этарди. Мактабни битирди-ю, бекор юрмади, курсга кириб ўқиди, сўнг пиллакашлик фабрикасида ишлай бошлади.

Ватанимизнинг ғарбий чегараларида бомбаларнинг портлаши Марғилонда ҳам акс-садо берди. Йигитлар саф-саф бўлиб ҳарбий комиссариатга келишди. Муқумжон ҳам фронтга ошиқди. Лекин уни 8 ойлик курсга юборишди.

Ҳарбий таълим кўрган йигит фронтга йўл олганда фашистлар Москва остоналарида мушт еган, Ватан тақдири Сталинград фронтида ҳал бўлаётган эди.

Жанг. Сталинград жанги. Бу жанг тафсилотларини кимлар эшитмаган! Муқумжон ҳам шу жангларда қатнашди, она юртимиз ҳимоясига кўксини қалқон қилди.

«Жанг қизиб кетди, — деб ёзди у онасига фронтдан. — Душманни қисиб олға интилардик. Жанг қизиғида яраланганимни сезмабман. Оз мунча қон тўкилдими бу ерда. Биз бу ерда жанг қиляпмиз. Ипак тортаётган ҳамкасбларимни, атлас куйлаклари енгини шимариб меҳнат қилаётган Марғилон қизларини ҳимоя қилиб жанг қиляпмиз...».

«Бўлинмамиз тўхтовсиз жанг қилиб олға бормоқда. Ватан тупроғини босқинчилардан қаричма-қарич озод қиляпмиз. Ҳар қадамимиз бизни ғалабага яқинлаштирмоқда».

«1944 йил 25 май». Шу куни ёзилган сўнгги хатга Муқумжон эмас, унинг командири имзо чеккан. Бу «Қора хат» эди. «Каменец-Подольск шаҳри яқинидаги Райковци қишлоғини озод қилиш вақтида М. Холтожиев қаҳрамонларча ҳалок бўлди». Бу сўзлар мард йигит умрига қўйилган нуқта бўлди.

Йўқ, нуқта эмас, қаҳрамонлар ўлмайди. Муқумжоннинг қони тўкилган Украина тупроғи Акбаржон Холтожиев ва унинг оиласи учун ўз юрти тупроғи каби азиз ва муқаддас. Биродарлар қабристонидаги Муқумжон номи ёзилган ёдгорлик тахта олдида тез-тез ўзбек қизини кўриш мумкин. У амакиси қабрини зиёрат қилишга келган Мавлудахондир. Мавлудахон шу ердаги педагогика институтида ўқимоқда.

М. УМАРОВ.

МУБОРАК ТУЙҒУ

Совет Қуролли Кучлари сафига қўшилаётган ҳар бир йигит қасамёд қабул қилади. Ҳарбий қасамнинг биринчи сўзлариёқ қалбларни ларзага солади.

— Мен Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи граждани...

Ватан! Бу сўзда унинг қаҳрамонона тарихи, революцион, жанговар традициялари мужассам. Улуғ Ватан фарзанди бўлганимиз билан фахрланамиз. Қасамёд қабул қилаётган ёшлар — мамлакатимиздаги турли миллатлар фарзандлари. Ватан ғурури эса ҳаммамиз учун хос умуммиллий туйғудир. Ватан учун, совет халқи учун муҳаббат билан хизмат қилишдан кўра муқаддасроқ бурч йўқ!

Қисмимиз жангчилари шу туйғуни дилга жо қилиб, фарзандлик бурчларини аъло ўтамоқдалар. Ўзбекистонлик жангчилар ҳам ҳарбий техникани пухта эгаллаш, жанговар маҳоратни ошириш учун социалистик мусобақада актив иштирок этиб, қўмондонлик ташаккурига сазовор бўлмоқдалар. Кичик сержантлар Б. Муҳаммадиев, Ў. Абулқосимов, ефрейтор Маҳмудов, оддий солдат Сатторовлар сиёсий-жанговар тайёргарлик аълочилари. Бу ҳамюртларим намунали хизмат қилаётганлари билан фахрланаман.

Ғайбулла НАЗАРОВ,
оддий солдат,
Хабаровск ўлкаси.

Юқоридаги суратнинг олинганига ўттиз йилдан ошди. Унда Улуғ Ватан урушининг жанговар саҳифаларидан бири — Ленинград блокадасининг ёриб ўтилиши тасвирланган. Бу ғалаба қувончи солдатлар чеҳрасидан сезилиб турибди.

ТАСС фотохроникаси.

●

Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи жангчилари ўз жанговар маҳоратларини тинмай ошириб бормоқдалар. Пастдаги суратда: коммунист старший лейтенант В. Сировацкий жанговар марш олдидан жангчиларга вазифа бермоқда.

А. Асанов фотоси.

СОҒИНИШ

Бўстонлиқ район Сижжак қишлоғи, онажоним Тўхтагул НУРМАТОВАга

Ассалому алайкум ҳурматли онажон! Бу мактубни Ватан олдидаги ўз йигитлик бурчини ўтаётган солдат ўғлингиз Ўткирбек ёзмоқда. Онажон, тинч-омонмисиз? Отам, акам, укам ва сингилларим соғмилар? Қариндош-уруғлар ва қўни-қўшнилар соғ-саломат юришибдими?

Мендан ҳол сўрасангиз, бурчимни ўтаб юрибман. Армия кўплар қатори мени ҳам чиниқтирди. Меҳнат, дўстлик қадрига етишга ўргатди. Бағрингиздан кетганимга яқинда йигирма бир ой бўлади. Сиз қадрдонларимни соғиндим. Энди оз қолди, гўзал Бўстонлиқ гулларга бурканганда хизмат муддатимни тугатиб, бориб қоламан. Бўш вақтларимизда қўшиқ айтамиз, она юртимизни эслаймиз. Мен эса сизни ўйлайман. Ярим кечаси устимдан тушиб кетган кўрпамни авайлаб ёпиб қўярдингиз, тандир оловидан юзингиз қизариб нон узиб келиб «Иссиғида еб ол, болам» деб жиззали нон узатардингиз. «Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ» деганлари рост экан. Киши ўзи учун азиз бўлган инсон олдида юрганида унинг қадри шу қадар улуғлигини, унинг меҳр-шафқатини унчалик пайқамас экан.

Баъзан болалигим эсимга тушади. Жуда шўх, сиз айтгандай, ерга урса кўкка сакрарканман. Терим вақтлари бўлса нари-бери терган бўлиб уйга қочиб келган кунларим эсимга тушса ўз-ўзимдан хижолат тортаман. Бир куни уйқудан уйғота туриб пешонамни, юз-кўзларимни силадингиз. Мен тентак «Қўлингиз мунча қаттиқ!» депман ўшанда. Ҳали-ҳали уяламан. Чаноқлар тилиб кетган бармоқларингиз совуқда тарс-тарс ёрилиб, қорайиб кетган эди. Яна унинг устига: «Энди далага чиқманг» депман. Сиз «Чиқмасак бўлмайди-да, ўғлим, насибамиз далага сочилган» дедингиз. Кейин бу гапларим эсимга тушганда, ўзим уялиб юрдим. Мени эркалаб айтган аллангизни эслолмайман, лекин укаларимга айтган аллангиз! Она алласини дунёдаги энг буюк, инсонни ардоқловчи қўшиқ деб биламан. У инсон қалбига, қонига илк ризқ — она сути билан яхши туйғуларни олиб киради.

Онажон, сизни соғиндим. Меҳнатдан қадоқ бўлган қўлларингизни юзимга босгим келади. Сизни аяшим, ардоқлашим, асрашим кераклигини энди қаттиқ ҳис қиляпман. Мендан эса зинҳор ҳавотир олманг. Онажон, болангиз энди ҳамма ишга қодир, ҳар иш қўлидан келадиган йигит. Эл-юртимиз тинчлигига биз кафилмиз, бахтимизга Сиз, Оналар соғ-омон юринглар. Дийдор кўришгунча.

Ўғлингиз — оддий солдат
Ўткирбек НУРМАТОВ.

Юлиус Фучик туғилганига 70 йил тўлди

ДЎСТИМИЗ ФУЧИК

Бутун дунё прогрессив жамоатчилиги Чехословакия халқининг асл фарзанди, унинг миллий қаҳрамони, таниқли ёзувчиси, журналист ва коммунист Юлиус Фучикнинг ёрқин хотирасини 70 йиллиги кунида яна бир бор чуқур ҳурмат ва севги билан эсламоқда.

Юлиус Прагада ишчи оиласида туғилган. 1921 йилда, яъни Чехословакия Компартияси ташкил этилган дамдан бошлаб унга аъзо бўлиб кирган. 1925 йилда Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг органи — «Руде право» газетасида, сўнг «Творба» журналида ишлаган.

1938 йилда фашизмнинг тажовузкорлиги авж олганлиги сабабли Чехословакия Компартияси яширин фаолиятга ўтди. Фучик партия топшириғи билан халқни фашист босқинчиларига қарши курашга даъват қилувчи жанговар мақолалар ёзди. Фашизмга нафрат ва юксак ватанпарварлик руҳи билан суғорилган ана шу мақолалар 1947 йилда «Биз халқимизни севамиз» номи билан алоҳида китоб ҳолида нашр этилди.

1942 йилнинг 24 апрелида Фучикни фашистлар қамоққа олди ва Праганинг Канкрац турмасига ташлашди. Бу ерда Фучик ўзининг «Қатл олдидаги сўз» (1943) номли ўлмас китобини яратди. Бу асарнинг ҳар бир сатрида ўлим болтаси бошида турганда ҳам инсоний ғururини заррача бўлсада унутмаган матонатли Фучикнинг оддий кишиларга чуқур муҳаббати ва коммунизм тантанасига ишончи барқ уриб турадн: 1943 йилда Фучик Германияга олиб кетилади. Ўша йилнинг 8 сентябрида у ваҳшиёна қатл этилади. Фучик ўлимга ҳам интернационални айтиб тик борган эди.

1950 йилда Тинчлик тарафдорларининг Бутун дунё II конгрессида Юлиус Фучикнинг «Қатл олдидаги сўз» китобига Халқаро Тинчлик мукофоти берилди. Бу китоб жаҳоннинг 60 дан ортиқ тилларига таржима қилинган.

Совет кишиларига, айниқса ўзбек халқига Юлиус Фучикнинг номи жуда азиз. У ўзининг энг ажойиб асарларини улуғ Советлар мамлакати ва Совет Ўрта Осиёси республикалари ҳақида ёзган.

Юлиус Фучикнинг жаҳонда биринчи социализм мамлакатига муҳаббати чексиз эди. У 1930 йилда СССРга ишчи делегацияси составида келди. Бу делегацияни Қирғизистоннинг «Интергельпо» кооперативи таклиф қилган эди. Юлиус Фучик делегация билан бирга Қирғизистонда, сўнг Ўзбекистонда, Тошкент шаҳрининг корхоналарида, ишчилар шаҳарчасида бўлди. Жуда кўп учрашувларда қатнашди. Мана шу саёҳат таассуротлари унинг «Эртаги кунимиз кечаги кун бўлиб қолган мамлакатда» деган очерклар китобини майдонга келтирди. Унда Фучик социализм ва капитализм дунёсини жонли ифодалаб берди. Совет Шарқида эскиликнинг енгилаётганлиги, ҳаётнинг барча соҳаларида социализм ғалаба қозонаётганлигини, бу ерда тамоман янги маънавий ва ахлоқий дунёли кишилар камол топаётганлигини характерли ҳаётий фактлар, деталлар, турмушдан олинган эпизодлар асосида ҳужжатли руҳда ҳикоя қилиб берди.

Юлиус Фучик 1934 йилнинг кузида «Руде право» газетасининг мухбири сифатида Совет Иттифоқига иккинчи марта келди. Бу ерда у икки йил яшади, мамлакатимизни кезди. Фучик Ўзбекистон ва Қирғизистон сафарига шу икки йилнинг катта қисмини бағишлади. Бу даврда у Шарқда социализм эришган янги ғалабаларнинг гувоҳи бўлди. Ҳаётимиздан олган таассуротлари ва билими янада чуқурлашди. Шулар асосида «Хотира ва суҳбатлар» деган очерклар туркумини яратди. Фучик ўз асарлари билан европаликларнинг Ўрта осиёликлар ҳақидаги айрим хира, чалкаш ва ҳатто империализм малайи Киплингга ўхшаганларнинг тубан қарашларига жиддий таҳрир киритди. Вамбери каби прогрессив кишилар революциядан олдинги Ўрта Осиё халқлари ҳам ўзига хос ажойиб урф-одатлари ва чуқур тарихий илдизли маданиятга эга эканлигини ўз кўзи билан кўрган ва асарларида баён қилган эди. Фучик асарлари Ўрта Осиё халқлари Совет ҳокимияти йилларида ўз ўтмишини беқиёс даражада орқада қолдириб кетганлигини реалистик лавҳалар ва очеркларда тасвирлаб кўрсатди. Фучикнинг Совет Ўрта Осиёси ҳақидаги асарлари дунёга кенг тарқалди ва Европанинг ҳамда жаҳоннинг кўпгина халқларини бу қуёшли замин кишилари тўғрисидаги энг янги ва энг тўғри ҳақиқатлар билан таништирди.

Юлиус Фучик Совет Иттифоқининг яқин дўсти эди. Социализм мамлакатига муҳаббат, унинг кучли эътиқодига айланган эди. Бу эътиқодни иложи борича у бошқаларга ҳам сингдиришга, социализмни миллионлаб кишиларнинг эътиқодига айлантиришга уринди. Ижодининг энг гуллаб-гуркираган даврини Совет Иттифоқи мавзусини ёритишга бағишлади. Фучикнинг социализм мамлакатига муҳаббати, унинг бутун ҳаётининг моҳиятини, асарларининг пафосини ташкил этди. Унинг эътиқодга айланган муҳаббати фашизм чангалида, машъум суд залида ҳам жаранглаб садо берди. 1943 йилнинг 29 августида фашист суди раиси унга шундай савол берган эди:

— Сиз учинчи империя душмани «большевиклар Россияси»га ёрдам берганлигингизга иқрор бўласизми?

— Ҳа, — деган эди Фучик. — Мен Совет Иттифоқига ёрдам берганман, Қизил Армияга ёрдам берганман. Бу менинг 40 йиллик ҳаётимда қилган энг яхши ишим!

Ҳа, у «Большевиклар Россияси»нинг дўсти эди. Буни у қатл олдида ҳам эътироф этишдан тап тортмади.

Фучик орзулари рўёбга чиқди. Социализм баҳори жаҳоннинг катта қисмига, жумладан унинг она-Чехословакиясига ҳам янги ҳаёт нафасини олиб келди. Социализм жангчиси — Фучикнинг ёрқин сиймоси қалбларимизда яшаб қолаверади, жанговар тимсоли янги-янги авлодларни тараққиёт учун курашларга илҳомлантираверади.

Юлиус Фучикни бутун жаҳон ўқияпти. Фучик асарлари совет кишиларининг севимли китобларидир. Унинг Ўрта Осиё тўғрисидаги асарлари ўзбек тилига ҳам таржима этилган. Бу асарларни деярли ҳар бир ўзбек хонадонининг китоб жовонидан топишингиз мумкин.

М. САФАРОВ.

АХБОРОТ

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ШИФОКОРЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Нукус шаҳридаги 12-қурилиш тресги бинокорлари билан шифокорлар учрашуви бўлиб ўтди. Автоном республиканинг таниқли врачи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ў. Холмуродов, медицина мутахассисларидан А. Каримбоев, Ў. Қудиёров, Б. Жўлимбетов, Б. Кудеков ўртоқлар медицина янгиликлари ҳақида суҳбат ўтказдилар. Учрашув охирида қизиқарли савол-жавоблар бўлди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СУҲБАТ МАВЗУИ — ҚОНУНШУНОСЛИК

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги «Бешқайрағоч» массивининг Усмон Юсупов номли маҳалла аҳолиси орасида турли мавзуда лекция ва суҳбатлар тез-тез ўтказиб турилади. Яқинда маҳалла клубига ҳуқуқшунослар ташриф буюришди. Район халқ судининг раиси С. Дадажонов, судья Т. Хонхўжаев, район прокурорининг ўринбосари В. Воҳидов, педагогика фанлари кандидати А. Исмоилов ўртоқлар меҳнат қонунлари, ёшлар ўртасида жиноятнинг олдини олиш, совет қонунлари пропагандаси темаларида қизиқарли суҳбат ўтказдилар.

М. ҚЎШОҚОВ.

САКСОНДАРА БАҲОДИРИ

Берди Полвоновнинг номи Қашқадарё областининг Саксондара яйловида ҳурмат билан тилга олинади. Областнинг бу машҳур чўпони ўтган йили юз бош қўйдан 165 қўзи олган эди. Бу йил эса у ҳар юз бош совлиқдан 170тадан қўзи, 3-4 килограммдан майин жун топшириш учун курашмоқда. Қаҳратон қишда қўй-қўзиларни совуқдан сақлаб қолишда намуна бўлган яйлов баҳодири Берди Полвоновни Қарши район «Пахтаобод» колхози правлениеси «Запорожец» машинаси ва телевизор билан мукофотлади.

Б. ЖАББОРОВ.

ТАБАРРУК МЕРОСДАН ҚАТРАЛАР

Мақсуд Шайхзода серқирра истеъдод соҳиби, қаламидан томган ҳар бир мисрани эзгулик даражасига кўтариб, тириклик чоғидаёқ ўзига умрбоқийлик ҳайкали ўрнатолган машҳур ижодкорлардандир.

Шоир бир шеърий дафтарининг сарлавҳасини «Агар шоир барҳаёт» деб битибди. Чиндан ҳам, шоир меросининг бизга маълум ва ҳали номаълум саҳифалари ила изчиллик билан танишар эканмиз, мазкур ҳикматли нақлиётни унинг ижодига ҳам тўла-тўкис тааллуқли эканига қаноат ҳосил қиламиз. Негаки, бағоят сермазмун ва сермаҳсул ижодий умр кечирган шоирнинг қирқ минг мисрага яқин шеърий асарлари, эллик босма варақдан ортиқроқ илмий тадқиқот, адабий-танқидий ва публицистик битикларини мутолаа қилар эканмиз, уларнинг ҳар бирида буюк ва мусаффо қалб-илҳомлари ҳақгўй қалам тили билан сўзланганига амин бўламиз.

Бугун муҳтарам газетхонларни шоирнинг табаррук меросидан олинган айрим намуналар билан таништирмоқчимиз. Бу намуналар илк бор эълон қилинмоқда.

Муҳсин ЗОКИРОВ,
Мақсуд Шайхзода меросини ўрганиш комиссиясининг аъзоси.

Мақсуд ШАЙХЗОДА

АДИБ ОЙБЕККА

Кечалар илҳомбахш саҳарни кутиб,
Мунаққаш бобларни қоғозга битиб,
Соатни ютқизса, йилларни ютиб,
Аср биносига бир гумбаз қўшиб,
Тиколди ложувард рангларни адиб.

Бу китоб саҳнида юрар Алишер,
Шеърда ардашер, ақли, дили шер,
Севади оламни — армони шу— ер,
Қани бахтли бўлса олам, башар дер:

Маънодан дўстларга гулдаста тутиб,
Элга бағишлади у жўмард адиб.

Шамоллар боғларга ҳаво бағишлар,
Табиблар дардларга даво бағишлар:
Ирмоқлар тупроққа неъмат келтирар,
Муқова китобга зийнат келтирар:
Шоирлар дўстини қутлар «баҳайр» деб,
Қаламинг соғ бўлсин, соғ бўл, эй, адиб.

19 VIII — 1946 йил.

БИЗНИНГ ҒАФУР

Олтмиш нима эмиш жўшқин шоирга!
Жировлар олтмишда куй қўшар жирга.
Карвон ва армонлар йўл босар бирга.
Бошланган достонлар етар охирга.

Гўё тунов кундай: сочларинг титиб,
Зеҳнингда эллик минг байтни ёд тутиб,
Ғазаллар ўқирдинг дўстларни кутиб.
Бу хўб ярашарди бизнинг Ғафурга.

Ўша ғафурона қаламинг дадил,
Бугунги қасиданг сўзимга далил.

ШИМОЛ ЖАННАТИ

Афсоналар анъанасида
Одат экан азалдан буён:
Кези келгач гап хонасида
Беҳишт боғи қилинса баён —
Уни тасвир этарлар ҳамон
Кунгай ерда бўстонларсимон.
«Боғи Эрам» дейилса паққос,
Кўз олдида бўлади аён
Ҳашаматли, сермева диёр,
Унда на қор, на муз, на аёз,

Қовун унар дарахтда тайёр,
Енбошласанг ишкомда агар,
Ток оғзингга мусаллас тўкар.
Ерга эксанг саҳарлаб ҳода,
Оқшом яшнар сарви — озода.
Йўқ, бир кўриб Болтиқ бўйларин,
Қўйдим энди бу эътиқодни.
Кезганимда Шимол жойларин
Учратгандим бир паризодни.
«Брегита» дердилар уни,
Олтин сочли шимол дилбари.
Мовий кўзи билмас қайғуни
Бедорлардан йўқдир хабари.
Паризодки, бу ерда яшар,
Демак, бунда жаннатнинг ўзи.
Ҳар эртакнинг бор охир тузи:
Бу жаннатни тузаган башар.

Май, 1964 йил.

ЎЗБЕК ҚАРДОШ

(СУЛАЙМОН РУСТАМДАН)

Ўзбек қардош! Сени ҳар кўрганимда —
Нозик торда гўё диллар жаранглар.
Қўшиғимга қўшганингда сен овоз,
Оқар сойлар, жўшқин селлар жаранглар.

Кўп севаман менга туғма тилингни,
Қаттиқ-қаттиқ сиқаман ўнг қўлингни,
Кезганимда сенинг озод элингни,
«Ҳай, қардош!» деб ширин тиллар
жаранглар.

Ўзбек қардош! Бор кўнглимда ҳурматинг,
Туганмасдир бойликларинг, сарватинг,
Ер юзига ёйилганда шуҳратинг,
Бир оғиздан ҳамма элда жаранглар.

1959 й.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ЖОНКУЯРЛАР

Қашқадарё областида 220 минг гектардан ортиқ ўрмонлар, арчазорлар мавжуд. Областни қардош Тожикистон ССР, Сурхондарё ва Самарқанд областларидан Ҳисор, Зарафшон тизма тоғлари ажратиб туради. Ана шу тоғларда, ўрмонларда турли ёввойи ҳайвонларнинг айиқ, жайрон, тоғ эчкилари, силовсин, қоплон, сўғир каби 50 дан ортиқ тури учрайди. Яккабоғ ўрмон хўжалиги ходимлари яқинда Ҳисор тоғларининг инсон қадами етмаган энг баланд чўққиларидан бошланадиган тоғ дарёлари, ўрмонзорлар бағрида мўйнаси жаҳон бозорида энг қимматбаҳо ҳисобланган тоғ сувсари борлигини аниқладилар. Ҳозир сувсарлар эҳтиёткорлик билан қўриқланяпти, уларнинг урчиши учун имкониятлар яратилмоқда.

Шунингдек, тоғларда қашқалдоқ, каклик каби ёввойи паррандаларнинг ҳам юзга яқин тури бор.

Тоғларга тушган қалин қор турли ёввойи ҳайвонлар, айниқса, паррандаларнинг гиёҳлар, мевалардан баҳраманд бўлишига имкон бермади. Натижада, минг-минглаб паррандаларнинг совуқдан, ҳам очликдан қирилиб кетиш ҳавфи туғилиб қолди. Бунинг олдини олиш учун Қашқадарё ўрмончилари ҳар томонлама чоралар кўрдилар, тоғли қишлоқларда яшаётган аҳолини, мактабларнинг ўқувчиларини фойдали паррандаларнинг беҳудага нобуд бўлиб кетишига йўл қўймаслик учун жалб этилди. Тоғларда паррандалар юрадиган жойлар қордан тозаланди, арчазорлардан турли бошпаналар тикланди, паррандаларнинг йиртқич ҳайвонларга ем бўлиб кетишига йўл қўймаслик чоралари кўрилди. Тоғлиқлардан кўплаб кишилар паррандалар тўпланадиган жойларга дон сепдилар.

Қашқадарё область ўрмон хўжалиги бошқармасининг бошлиғи Р. Абдураҳимовнинг айтишича, 1969 йилда бўлган қаттиқ совуқ туфайли тоғлардаги кўплаб паррандалар очлик ва совуқдан пода-пода бўлиб қишлоқларга тушган ва «овчи»ларнинг қўлида ем бўлган ёки йиртқич ҳайвонлар чангалида нобуд бўлиб кетган эди. Ўша йили тоғ ва ўрмонлардаги паррандаларнинг салкам 40 процентдан кўпроғи ана шу йўл билан нобуд қилиб юборилган эди.

Ўрмон хўжалиги ходимлари бундай хунук ҳолнинг такрорланмаслиги, ўлкамиз ҳайвонот дунёсини сақлаб қолиш ва кўпайтириш учун жонкуярлик қиляптилар.

Қор тушиши билан кўчиб юрадиган паррандалардан соға қуш, оқ қўтон, ғоз ва ўрдак кўл ва сув ҳавзалари бўйларига учиб келишди. Қамаши ўрмон хўжалиги ходимлари (директори Т. Ниёзов) ўз территорияларидаги Чимқўрғон, Лўқликкўл сув ҳавзалари, кичик кўл ва дарёлар соҳилларига учиб келган паррандаларни шаҳар ва район марказларидан келган «саёқ овчи»ларнинг отиб, нобуд қилиб кетишларига йўл қўймаслик чораларини кўриб қўйдилар.

Хуллас, ўрмон хўжалиги ходимлари, табиатни муҳофаза қилиш жамияти ва овчилик жамиятининг область бўлимлари шу кунларда табиат кўрки бўлган ёввойи ҳайвонлар, паррандаларнинг нобуд бўлиб кетишига қарши бутун чораларни кўрмоқдалар. Яқинда Қамаши, Деҳқонобод ва Яккабоғ ўрмон хўжалиги ходимлари 15 тоннадан ортиқ аралаш озуқа, дон олиб тоғларга чиқиб кетишди.

Лекин ҳайвонот дунёсини сақлаш учун барча район партия ва совет, комсомол ташкилотлари, милиция органлари чинакам ғамхўрлик кўрсатмаётирлар.

Масалан, Чироқчи райони территориясида 20 минг гектардан ортиқ тоғли майдонлар, табиий арчазорлар бор. Бу тоғ ўрмонларида кўплаб паррандалар, фойдали ёввойи ҳайвонлар яшайди. Лекин бу ўрмонларни, ўрмон ва тоғдаги ҳайвонот дунёсини сақлаш, кўпайтириш учун ҳеч ким қайғурмайди. Чунки, бу ўрмонлар ҳеч қайси ўрмон хўжалигига ёки ташкилотга қарамайди.

Шанба ва якшанба кунлари Самарқанд, Навоий ва Каттақўрғон шаҳарларидан парранда ва ҳайвонларни қиришнинг барча воситалари билан қуролланган кишилар келиб, ов қилиб кетишяпти. Бунга ҳеч қайси ташкилот монелик кўрсатмаяпти.

Табиатимиз кўрки — турли ёввойи ҳайвонлар, паррандаларни сақлаш, уларни кўпайтириш барчанинг бурчи бўлиши даркор. Токи, ўлкамиз бойлиги, табиатимиз ҳусни ҳисобланган ҳайвонот дунёсига путур етказилмасин.

П. ҒАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАН ОЛАМИДА

ЕТМИШ ИККИНЧИ ЙИЛГА САЁҲАТ

Асримизнинг асосий муаммоларидан бири — атмосферанинг математик циркуляциясини таърифлаш ва об-ҳавонинг мукаммал сонли прогнозини яратишдан иборат.

Атмосферани, шунингдек, океанларни бутун ер курраси бўйича тадқиқ қилишни фақат халқаро ҳамкорлик доирасидагина амалга ошириш мумкин. Бунинг учун кенг халқаро программа ишлаб чиқилган. Унинг бажарилишидаги биринчи тадбир комплекс-халқаро Атлантик тропик тажрибанинг ўтказилиши бўлди.

* * *

Олютор комплекс геология-қидирув экспедицияси Камчаткадаги симоб конида изланиш ишларини ниҳоясига етказиб, Ильин ярим оролида нефть ва газ қидириш ишларини бошлаб юборди.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республикамиз областларида ҳавонинг ўзгариб туриши кутилади. Тошкент, Сирдарё, Самарқанд, Қашқадарё, Сурхондарё ва Бухоро областининг жанубида ёмғир ёғади. Қолган ерларда айтарли ёғингарчилик бўлмайди. Жануби-шарқдан секундига 5-9 метр тезликда эсган шамолнинг йўналиши ғарб томонга ўзгаради. Ҳарорат республикамиз шимолида 0-4, қолган жойларда 8-12 даража атрофида бўлади. Жанубда иссиқлик 14 даражага етиши мумкин.

Тошкентда ҳавонинг ўзгариб туриши, ёмғир ёғиши кутилади. Жануби-ғарбдан секундига 5-9 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси 4-6, кундузи 7-9 даража атрофида бўлади.

НАВОИЙ ТЕАТРИДА БИР ОҚШОМ

НАФОСАТ КЎРИГИ

Дирижер пульт ёнига кўтарилиб, томошабинлар билан саломлашди ва қўлига таёқчасини олиб, оркестрга ишора қилди. Майин куй садолари аста тарала бошлади. Кейин у жарангли, кучли садо бериб залини тутди.

Саҳнада бахтиёр, хушчақчақ, гўзал қиз пайдо бўлади. У шодлигини хушнудлигини рақс билан ифодалайди. Унинг кўзлари нигорон. Севикли ёрини кутмоқда. Ана, висол онлари, севишганлар учрашуви... Икки ёш ўз бахтидан, озод, оташ муҳаббатидан мамнун. Лекин, бу бахтли онлар узоққа чўзилмайди. Саҳнани ним қоронғулик босади. Бемеҳр ота, ёвуз ака эркин қизчани севгилисидан жудо қилишади, севишганлар орзу-умидларини поймол этишади...

Биринчи ўзбек аёл санъаткорлари Нурхон, Турсуноййлар ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи «Тановар» балетидан кўрсатилган бу саҳна ижрочиларининг маҳорати томошабинларни хушнуд этади.

Куни кеча театрда ўзига хос байрам руҳи ҳукмрон бўлди. Узоқ йиллардан бери ана шу машҳур театр саҳнасида ўзларининг нафис санъатларини, ёрқин маҳоратларини намойиш этиб келаётган уч санъаткор ижодига бағишланган нафосат оқшоми бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР халқ артисткалари — ўзининг ноёб таланти ва нозик санъати билан республикамиз, Иттифоқимиз ва ҳатто чет мамлакатлар санъат мухлислари қалбини ром этиб келаётган раққоса Берноpa Қориева, биринчи ўзбек аёл дирижёри, ўткир дидли куй сеҳргари Дилбар Абдураҳмонова ҳамда республикада хизмат кўрсатган артист Виталий Васильев бу оқшом ўзларининг ижодий кечаларини ўтказдилар, улар саҳна санъатининг чиндан ҳам икки малика ва бир баҳодири эканликларини намойиш қилдилар.

Зални тўлдириб ўтирган балет мухлислари ана шу уч санъаткор иштирокида А. Козловскийнинг «Тановар», Б. Асафьевнинг «Боғчасарой фонтани», С. Прокофьевнинг «Золушка», А. Хачатуряннинг «Спартак», Д. Шостаковичнинг «Ойимқиз ва безори» М. Ашрафийнинг «Севги тумори», Л. Фейгиннинг «Дон Жуан» балетларидан саҳналар, кўринишларни мароқ билан томоша қилдилар.

Б. Қориева билан В. Васильевлар мана 16 йилдирки бирга, ҳамкорликда ижод қилиб келмоқдалар. Улар чиндан ҳам балет санъатимизнинг ажойиб намояндаларидирлар. Улар саҳнага чиққанида, ҳар доим мухлислар қарсаклар билан қарши оладилар. Шу кунга қадар театр саҳнасида бу жуфт санъаткор 16 номли балетда партияларни ижро этган бўлсалар, шулардан 14 нафарига Ўзбекистон халқ артисткаси Дилбар Абдураҳмонова дирижерлик қилган. Бу уч санъаткор, бу уч ажойиб ижодкор ҳақиқатан ҳам томошабинлар қалбидан чуқур жой олишган. Бунга биз куни кеча бўлиб ўтган уларнинг ижодий кечаларида яна бир бор гувоҳ бўлдик.

Нафосат оқшомига йиғилган санъат мухлислари шу кеча саҳнада рақслар жилосидан, ранглар ўйинидан завқ-шавққа тўлдилар. Бу оқшом ҳақиқатан ҳам томошабинлар учун балет мактабининг энг ҳаяжонли, таъсирли дарси бўлди, десак янглишмаймиз.

А. ЮСУПОВ.

ПАРВОЗ

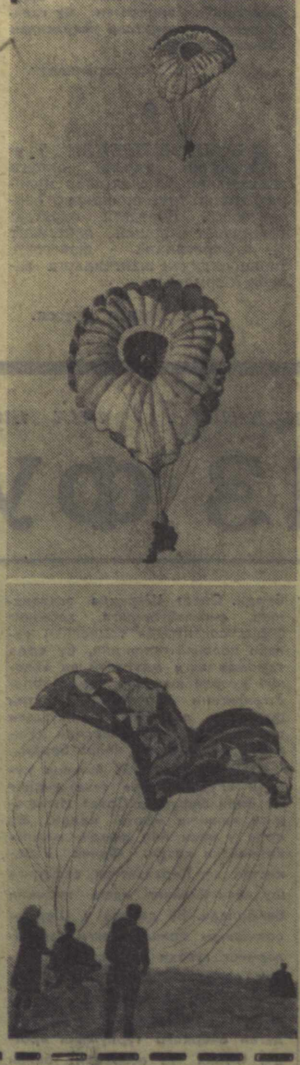

Осмон мусаффо. Майин шабада аста эсиб турибди. Атрофда тумонат одам — парашют спортининг ишқибозлари. Ҳамманинг нигоҳи кўкда, юзлаб жуфт кўзлар олис-олис юксакликларга тикилади.

Самолётнинг шитобли парвози, кўк гумбазнинг энг баланд кенгликлари бағрида у қолдирган «мезон» излари қандайдир сеҳрли манзара касб этган.

Шу пайт бир зумда осмоннинг юксак чўққиларида парашютчилар пайдо бўлиб, соябонларга осилган ҳолда ерга томон яқинлаша бошлайдилар. Шунда томошабинлар ногаҳон қарсак чалиб қичқиришди.

— Ура, бизникилар!

Айни шундай манзара бу ерда алла-маҳалгача бир неча бор такрорланди. Лекин ҳаммасида ҳам ўзига хос ҳаяжон, ўзига хос қувонч бор эди.

...Спорт мастерлари Анатолий Данчев билан Юрий Бесстрашновлар спортчиларнинг барча анжомларини, уларнинг кайфиятларини кўздан кечирадилар. Улар билан бир қаторда Ўзбекистонда парашют спортининг номдор ветеранлари — пенсионерлар Б. Мирбобоева, Н. Бобкова ва бошқалар ҳам бор. Ветеранларни бир гуруҳ ёшлар ўраб олишган. Улар республикада парашют спортининг илк қадамлари тўғрисида ҳикоя қилиб берардилар.

Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамиятнинг республика авиация спорти клубининг спорт базасида яқинда қизғин мусобақалар бўлиб ўтди. Бунда парашют спорти бўйича энг уста парашютчилар мусобақа майдонига чиқдилар.

Мусобақанинг сўнгги дамлари... Ғолиблик мукофоти кимга насиб бўларкин, деган савол ҳаммани ҳаяжонга солади. Шунда мусобақа бош судьяси микрофон олдига келиб команда ва шахсий биринчиликни қўлга киритган айрим спортчилар ва коллективларнинг номларини ўқий бошлайди.

Мана, Тошкент авиация заводининг командаси бошқа коллективларга нисбатан энг кучли деб топилди. Бундай ютуқни қўлга киритишда заводнинг ажойиб спортчи ёшлари алоҳида ўрнак кўрсатдилар. Булар — борт-электрик Бахтиёр Иброҳимов, оддий электриклардан Александр Коннов, Шомил Шокиржонов, контролер Татьяна Себерякова, слесарь Владимир Кувалдин ва бошқалардир.

Йигитлар орасида шахсий биринчиликни ҳам Тошкент авиация заводининг слесари Владимир Кувалдин олишга муяссар бўлди. Шу билан у шаҳар чемпиони деган унвонга ҳам эришди.

Спортчи қизлар бу гал ўз дугоналари — кўпдан бери авиация клубида ўзининг юксак маҳорати ва довюраклиги билан танилган Нина Сосниннани шаҳар чемпионлиги билан муборакбод қилдилар. Нина бу галги мусобақада энг яхши кўрсаткичларга эришди. У ҳозир Тошкент электротехника алоқа институтида таълим олмоқда.

Бу ажойиб спорт мусобақасида республика авиация спорти клуби командаси иккинчи ўринда қолди, Тошкент тўқимачилик комбинатининг коллективи эса учинчи ўринни эгаллади.

Шахсий ҳисоб бўйича эркаклар орасида иккинчи ўринни Тошкент электротехника алоқа институтининг лаборанти Александр Грин, учинчи ўринни Тошкент авиация заводининг электриги Владимир Коннов олишди. Қизлар орасида иккинчи ўринни Тошкент аэропортининг хизматчиси Нина Максимова, учинчи ўринни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг муқовачиси Маргарита Каридопулулар қўлга киритишди.

Қизғин спорт курашлари ёшларнинг довюраклик, эпчиллик, абжирлик ва зийраклик соҳасида янгидан-янги ютуқларни қўлга киритганликларини, янгидан-янги парвозларга отланаётганликларини намойиш қилди.

Суратларда: қизлар ўртасида шаҳар чемпиони деган номни олган Нина Соснина ва парашют спорти мусобақалари тасвирланган.

Р. ШАМСУДДИНОВ фотолари.

Спорт. Спорт. Спорт.

ЖАҲОН СПОРТ МУСОБАҚАЛАРИ ОЛДИДАН
◆
МИЛЛИЙ КУРАШ РАВНАҚИ УЧУН
◆
ЧЕМПИОНЛАР ЯНГИЛАНДИ

Номзодлар

Шу йил мамлакатимиз пойтахти Москвада ўтказиладиган жаҳон спорт мусобақаси — универсиадада иштирок этадиган ўзбекистонлик номзодларнинг номи маълум бўлди. Ёшларнинг бу катта мусобақасида республикамиздан 12 спортчи қатнашади. Улар орасида олимпиада чемпиони, Тошкент жисмоний тарбия институтининг талабаси Э. Саади, сузиш бўйича халқаро классли спорт мастери С. Конов, халқаро классли мастер, эркин кураш бўйича Европа чемпионлари кубоги совриндори А. Абдураҳмонов, Тошкент Давлат университети студенти А. Мустафоев, спорт мастери, ёшлар ўртасида қиличбозлик бўйича жаҳон чемпиони С. Рўзиев, икки марта олимпиада чемпиони В. Дуюнова ва бошқалар бор.

Курашда ягона қоида

Урта Осиё республикалари ва Қозоғистонда оммалашган спортнинг миллий кураш тури бўйича ягона қоида жорий этилди. Энди миллий кураш бўйича ўтказиладиган ҳар қандай мусобақалар ана шу қоидалар бўйича уюштирилади. Яқинда Тошкентда ўтказилган мутахассислар йиғинида ана шундай қарорга келинди. Йиғинда Олмаота, Душанба, Ашхобод, Фрунзе, Уш, Бухоро ва Тошкент тренерлари ҳамда спорт мутахассислари иштирок этдилар. Бундан буён ҳар йили Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон полвонларининг ўзаро беллашувлари мунтазам ўтказиб турилади. Бундай мусобақаларнинг дастлабкиси шу йил Тошкентда сентябрь ойида, галдагиси эса 1974 йил Ашхободда бўлади.

Мусобақалар, беллашувлар

ОҒИР АТЛЕТИКА. Самарқандда спортнинг мазкур туридан «Меҳнат» жамияти шахсий-команда биринчилиги бўлди. Бунда вазнларига кўра, қуйидаги спортчилар ғолиблик қилишди: фарғоналик С. Муртазаев, Г. Лим, В. Лигай, тошкентлик В. Тен, А. Пивоваров, Ю. Хникин, М. Кормшишин, П. Обрезков, бухоролик Н. Бурнашев. Команда ҳисобида Тошкент-1 командаси биринчи бўлди.

ШАШКА. Тошкентда «Спартак» жамияти чемпионатида олти тур ўйин ўтказилди. Ҳозирча 4,5 очко билан Гуляев ва Эстерлис, 3,5 очко билан Давидов ва Пятигорскийлар пешқадамлик қилиб турышибди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Телефильм. 11.45 — Фильм-концерт. 12.10 — Марек Пегуснинг ғаройиб саргузаштлари (бадиий фильмнинг 9-серияси). 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — Бугун Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти куни. 19.45 — Ўн минут музика. 19.25 — МОСКВА. Бугун Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти куни. 19.40 — ТОШКЕНТ. 19.55 — БЎСТОН. 20.55 — «Ахборот». 21.15 — Совет Армияси жангчилари учун концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Ўзбекистон чорвадори». 23.00 — Концерт. 23.30 — МОСКВА. Хоккей: СССР — ФИНЛЯНДИЯ. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.35 — МОСКВА. 19.05 — Концерт. 19.25 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Солдат — солдат ўғли (телефильм). 20.00 — Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти кунига бағишланган концерт. 21.00 — Халоскорлик (3-серия, биринчи қисм). 22.00 — Кинофильмлар. 22.30 — Концерт. 23.00 — Ҳужжатли фильм. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.10 Кема командири (бадиий фильм). 21.50 — Концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/II да Князь Игорь, 24/II да Тановар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/II да Тарих тилга кирди, 24/II да Инқилоб тонги.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/II да Жумагул, 24/II да Ужарлар.

КИНО

Семург — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2 ва 4 да), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11, кундуз 12.30, 2, 3.30, 5, кеч 6.30 минутлар ва 8 да), «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, 5, кеч 7 ва 8.40 минутда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Сангам — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

19 қиз ва бир денгизчи — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз 1, 5 ярим ва кеч 7 да).

Семург; Сеними, шошмайтур! (5 серия) ва Жосуслик эҳтирослари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2.30, 5 ва кеч 8 да), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ярим, 3, 5 ярим ва кеч 8 да), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 2, 5 ва кеч 8 да).

Одам-оркестр; Тахта — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.20, кундуз 1, 4 ва кеч 7 да).

Солярис (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ФИЗИОЛОГИЯ БЎЛИМИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Моддалар алмашинуви лабораторияси бўйича: лаборатория мудири (фан кандидати ёки доктори), катта илмий ходим (фан кандидати);
овқат ҳазм қилиш лабораторияси бўйича: катта илмий ходимлар (2 ўрин — фан кандидатлари).
Конкурс муддати — 20 мартгача.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, 1-Жуковский тупиги, 47-уй.

УРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИНИНГ ТУЙТЕПА ПОСЕЛКАСИДА 3, 4 МАРТДА 1973 ЙИЛГИ УЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТОРЕЯСИНИНГ БИРИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БУЙИЧА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ УТКАЗИЛАДИ

ТИРАЖ эрталаб соат 10 да бошланади.
Кириш бепул.

БАХТЛИ РАҚАМЛАР

10, 15, 17, 24, 38, 49

«СПОРТЛОТО»НИНГ БОКУ ШАҲРИДА 20 ФЕВРАЛДА УТКАЗИЛГАН НАВБАТДАГИ ТИРАЖИДА.
ЮҚОРИДАГИ РАҚАМЛАРГА ЮТУҚ ЧИҚДИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 46. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 03239.